دبدعاتونه کرکه وکه

مؤلف: سماحة الشيخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

زبارن: قاضي محمد شعيب (صافي)

Pustu

29

Kingdom of Saudi Arabia

The Cooperative Office For Call And Guidance To Communities at Um Al-Hammam

Under the Supervision of the ministry of Islamic Affairs Endowment Guidance & Propagation

Tel. 4826466 / 4884496 Fax 4827489 - P.O. Box 31021 Riyadh 11497

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد بحائل ، ١٤١٨هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

ابن باز ، عبد العزيز بن عبدالله

التحذير من البدع .ـ حائل .

٦٤ ص ؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(النص بلغة البشتو)

١ - البدع في الاسلام أ - العنوان

ديوي ٢١٢،٣ ١٨ / ١٨٦٨

رقم الايداع ١٨٦٨ / ١٨

ردمك : ٨ - ١ - ٩١٨٧ - ٩٩٦٠

(c) ketabton.com: The Digital Library

فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ -

(قرآن کریم)

التحذير من البدع

د بدعاتو نه کرکه وکه

مؤلف : سماحة الشيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعيب (صافی)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب نوم : دبدعاتونه کرکه وکه

دبحث موضوع : دمیلاد النبی(ص)، معراج دشپی او د شعبان
دپنځلسمی شپی دمجلسونو جوړولو شرعی حیثیت

مؤلف : سماحة الشیخ عبدالعزیز بن عبدالله بن باز

ژباړن : قاضی محمدشعیب (صافی)

ناشر : مکتبة الامام محمد بن اسماعیل البخاری

د چاپ نیته : ١٤١٤هـ ق

د لومړی چاپ شمیر : ١٠٠٠ ټوکه

د دوه یم چاپ شمیر : ١٠٠٠ ټوکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوه یم چاپ مقدمه

بسم الله الرحمن الرحیم

نحمده ونصلی علی رسوله الکریم و بعد :

دا خبره هر چا ته په ډاگه ده چې د دعوت إلی الله مسئله لکه ځنگه چې منحصره د کوم هیواد ، سمت، نژاد ، قوم، ډلی او فرد پوری نه ده دغه راز په خپله دعوت إلی الحق هم د کومو خاصو وسائلو او طریقو پوری اختصاص نه لری بلکښی متعددی لاری چاری وجود لری چی د امر بالمعروف او نهی عن المنکر او یا په بل عبارت د اسلامی دعوت د عمومیت او پراختیا میندلو په برخه کښی کمك او مرسته کوی .

د دی جملی نه د لیکوالانو سره د کتابونو د چاپ په قسمت کښی تعاون او د کتابونو ، رسائلو او نورو نشراتی موادو مجانا او وړیا توزیع کول. او دغه ډول د عامو مسلمانانو د مطالعی او اگاهی په خاطر د کتابخانو جوړول او د مطالعی او لیکنی لپاره زمینه برابرول د یادونی اوړام وړ ټکی دی .

د مشهور محدث محمد بن اسماعیل بخاری (رح) په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کتابخانه یا کتاب تون چې اوس الحمد لله دعامو مراجعینو پر مخ خلاصه او پرانستې ده د دعوت په دغه ساحه کښې يو مثبت او اغیزمن ګام اخستل بلل کیدای شي .

د دغه رسالې د دوه یم ځل لپاره چاپ او په لړ وحد کښې د لومړي ځل يو زر چاپ شويو ټوکونو تماميدل او ورسره د علاقه مندانو لخوا شوق او علاقه درلودل په حقیقت کښې له يو پلوه ددي خبرې د ژوت والي او ثبوت نښانه ده چې خلك اوس په غوڅ اکثريت سره په ګردو چارو کښې د عمل کولو لپاره د مسنونه طريقو د لټولو او پيژندلو په باره کښې زياته مینه او دلچسپي لري او دهري هغه وسيلي په لاس ته راوړلو کښې چې د هغې په ذريعه سره د اسلام واقعي روح او حقيقت درك کيږي يو د بل نه سبقت او وړانه والي کوي، او د بل پلوه د حق پرستو علماؤ په ضد د مبتدعينو ملايانو او د هغوی د پلويانو د ناوړه تبليغاتو د بې اثره پاتې کیدو په باب يو ستر دليل دی .

د کتاب د دوه یم ځل چاپ په وخت مونږ ته دا فرصت په لاس راغی چې د پښتو هغه شميرتوري کوم چې په لومړي چاپ کښې د قلمي اصلاح نخخه پاتې شوي وه اصلاح او درست

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـــول، او همــدارنگه ځني اياتونه چې حــركـــات وربانـدى نه ؤ ليكل شوى او د عـامو وګړو لپاره وربانـدى تلفظ كـول سخت او مـشكل ؤ په هغـو بـاندى حركـات وليـكل شـول او اوس د هر چا لپاره په اسانه سره د استفادى وړ وګرځيدل.

الله پاك دې مونږ ته په شريعت باندى د عـمل كـولو توفـيق راكړى او زمونږ ټول نيك اعمال دې زمونږ لپاره د نجات ذريعه او وسيله وګرځوى .

وصلى الله تعالى على خير خلقه محمد وآله واصحابه اجمعين.

محمد شعيب "صافى" - كنـــړ - افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

ځنی خلك په دی عقیده دی چی دین دهر سړی دخپل فکر او خوښی شی دی او هر چاچی کومه طریقه دعبادت لپاره غوره کړه او په هغی سره یی عمل تر سره که، دده دنجات او سعادت وسیله ګرځی؛ اما حقیقت دا دی چی ددنیا او آخرت کامیابی یواځی درسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارکو سنتو او طریقو کښی ده او له دینه پرته نوری ټولی لاری چاری په هر نوم او دستور سره چی او نومولی شی تلل وریاندی انسان دتاوان، هلاکت، او تباهی کندی ته غورځوی، ځکه الله پاك ددغه امت دهدایت اولاربښونی لپاره رسول الله صلی الله علیه وسلم رالیږلی دی او د دین په ټولو امورو کښی یی پر اسلامی امت باندی دهغه پیروی او متابعت فرض او لازمی ګرځولی دی، او درسول الله صلی الله علیه وسلم پریکړوته غاړه ایښودل او په طریقو او سنتو باندی یی ورله تلل او خوښی ځرګندول دایمان لپاره اساس او بنسټ ټاکلی دی، الهی فرمان په دی برخه کښی داسی هدایت ورکړی دی.

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَا يَجِدُوْا فِيْ اَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوْا تَسْلِيْماً ط

او دغه راز الله(ج) د رسول الله صلی الله علیه وسلم داوامرو او احکامو څخه مخالفت دهلاکت او عذاب باعث خودلی دی او دغه لوی خطرته یې مسلمانان په خپل مبارك قول سره داسی متوجه کړی دی: فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهٖ اَنْ تُصِيْبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ.

که دخدای تعالی د رضا او خوشحالی په لټولو کښی په انصاف سره دقران کریم نصوصو او درسول الله صلی الله علیه وسلم مبارکو احادیثو ته نظرواچول شی حتما سړی دی نتیجی ته رسیږی چی ددنیا اوآخرت کامیابی او دالله تعالی رضا او خوشحالی صرف درسول کریم صلی الله علیه وسلم په تابعداری سره ترلاسه کیدای شی، ځکه چی قرآن کریم فرمایی: قُلْ اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّوْنَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُوْنِيْ يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ د رسول الله صلی الله علیه وسلم پیروی دانه ده چی سړی فقط یو څو اوامر عملی کړی او دیو څو مناهیوو څخه ځان وساتی، بلکښی درسول کریم صلی الله علیه وسلم پیروی عبارت له دینه ده چی مسلمان په بشپړه توګه خپل ټول کړه وړه دنیوی وی او که اخروی وی، د راحت په حالت کښی وی او که دتکلیف په وخت کښی وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوشحالی په صورت کښی وی او که دغم په مهال کښی وی، په عباداتو کښی وی او که په معاملاتو کښی وی لنډه داچی په هرڅه کښی او هر وخت کښی یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو باندی درست عیار او عملی کړی او په هیڅ شی کښی دپیغمبر علیه السلام داحکامو او سنتو مخالفت ته زړه ښه نه کړی.

د اسلام دسپیڅلی دین لوی خصوصیت او امتیاز دا دی چی په دغه دین کښی صرف دالله جل جلاله قول او درسول اکرم صلی الله علیه وسلم ارشادات، هدایات او سنت د دلائلو په برخه کښی مدار داعتبار دی او دبل هرچا قول او فعل ولوکه دا ډیرغټ شخص ته منسوب هم وی، خوکله چی دالله او دالله درسول داحکامو مخالف وی داعتبار وړنه دی همدا وجه ده چی علماء وایی: هرڅوک چی درسول الله صلی الله علیه وسلم دحکم خلاف کوم عمل وکړی اویا کومه طریقه ایجاد کړی اګر چی ددین په نیت سره وی خوبیاهم کونکی یی ګناه ګار او عمل یی کوته او مردود دی لکه چی پیغمبر علیه السلام فرمائی:

(مَنْ اَحْدَثَ فِی اَمْرِنَا هذاَ مَالَیْسَ مِنْهُ فَهُوَرَدٌ) .

په دین کښی بدعت ددغه ډول اعمالو دجملی څخه شمیرل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي او دا داسې عمل دی چې فاعل او کونکی یې ددین په صبغه او جامه کښې په دې عقیده باندې تر سره کوي چې ګواکې دا ددین جزء او نیک کار دی، حال داچې دا ددین جزنه بلکښې په اسلام کښې نوی راپیدا شوی عمل یې چې په شرع شریف کښې دهغې لپاره کوم اساس او بنیاد نه شي پیدا کولی، نه په قرآن مجید کښې دهغې په باب کوم اصل مندلی شي او نه ورله په احادیثو کښې دمشروعیت دلیل ښودلی شي، اونه په خیرالقرون کښې ددغه عمل دانجامولو په برخه کښې دچاقول او فعل دسند په توګه وړاندې کولی شي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم په یو مبارك حدیث کښې هرنوی پیدا شوی عمل په دین کښې بدعت بللی دی او هر بدعت ته یې ګمراهي ویلې ده او دهرې ګمراهي انجام یې جهنم ښودلی دی، (کل محدثة بدعة وکل بدعة ضلالة وکل ضلالة في النار) الحدیث.

شیخ عبدالعزیز عبدالله بن باز دسعودي عربستان دافتاء دعوت او ارشاد رئیس په اوسني عصر کښې واقعا یو داسې شخصیت دی چې داسلامي امت دعقائد و او اعمالو د اصلاح په برخه کښې د دعوت او تبلیغ وظیفې ته په خاص اهمیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

قائل دی او په دغه ساحه کښې داسبابو او وسائلو په عمومیت او پراختیا کښې په اخلاص او صداقت سره هڅه او کوښښ کوی، ترڅو مسلمانان دشرك، بدعت او رسوماتو په ناوړه عواقبو باندی خبر شی چی بیا دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښې دشرکی عقیدی، او مزخرفو خودساخته اعمالو څخه ځانونه وساتی.

دشیخ ابن باز یوه رساله د (التحذیر من البدع) په نوم چاپ شوی ده، په دغه رساله کښې نوموری دمیلاد النبی صلی الله علیه وسلم په نوم مروجه محفلونه او مجالس جوړول او اهتمام دغه راز د رجب دمیاشتی په آخره کښې دمعراج دشپی په نوم دیوی شپی لمانځل، او همدارنګه دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی خاص ډول اهتمام او درناوی او دغه شپه دیوځانګړی قسم عبادت لپاره اختصاصول ناروا او بدعت ګڼلی دی او دقرآن کریم او نبوی سننو په استنادیی ددغو محدثو عملونو بطلان او عدم مشروعیت په ډیره معقوله او مدلله توګه سره ثابت کړی دی.

دغه بدعت (دمیلات مروجه محفل) د (۷) اوومی پیړی په لومړۍ لسیزه کښې لکه چی ابن خلکان لیکلی دی په (٦۰٤)هـ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال کښي د مظفرالدین کوکری بن اربل په نوم دیو مسرف پاچا لخوا چي د دین څخه ناخبره ؤ او یو دنیا پرست ناکاره عالم یي ملګرتیا کوله، دموصل په ښار کښي کیښودل شو، او کوم عالم چي ددغه بدعت دایجاد په برخه کښي یي پاچاته دجواز مشوره ورکړی وه دهغه په باب ذهبي په دول الاسلام کسي لیکلي دي چي دهغه نوم عمر بن وحید ابوالخطاب متوفی ۶۳۳هـ ق ؤ.

حافظ ابن حجرعسقلاني دلسان المیزان په ٤ ټوک ۲۹۶ مخ کښي ددغه مزخرف عالم په باره کښي داسي لیکلي دي:

ده به ددین دائمه وو او اسلافوپه شان کښي ډیره زیاته بي ادبي او ګستاخي کوله، دګنده او قبیحي ژبي څښتن ؤ، نهایت زیات احمق او مغرور ؤو، او ددین په امور کښي ډیر بي پروا او سست ؤ،علماؤ ویلي دي چي دپاچا مطلب ددغه بدعت په رواجولو کښي ځان ته دعوامو پام را اړول او دخپلي واکمني استحکام ؤ، او همدغه وجه وه چي کال په کال به یي ددغه محفل دمراسمو په تر سره کولو باندي دلکونو ربو مصارف کول.

علامه ذهبي د دول الاسلام په ۲ ټوک ۱۰۳ مخ کښي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی هکله داسی لیکلی دی (وکان ینفق کل سنة علی مولد النبی صلی الله علیه وسلم نحو ثلاث مائة الف) یعنی هرکال به یی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد دلمانځنی په مناسبت جوړ شوی محفل باندی تقریبا دری لکه روپی مصرف کولو. اما روسته بیا په نورو سیمو کسی هم دبدعت پسنده اشخاصو له خوا دغه محدث عمل ته هوا ورکړل شوه او عمومیت یی ومنده، ولی دهند په نیمه وچه کښی چی سړی په دی وروستیو پیړیو کښی دهندوستان او ورسره په ګاونډیو کښی دپرتو هیوادونو پخوانی او وسنی تاریخ ددین په لحاظ سره مطالعه کوی نو وینی چی ددغه بدعت او په عامه سطحه دنورو بدعاتو په رواجولو کښی خودغرضه حاکمانو او علماء سوء په ګډه سره رول لوبولی دی او لا کله چی واکمنی طبقی دغه ناکاره علماء دخپلو ګټو دساتلو په خاطر په څنګ کښی نیولی دی نو دغه مزخرفه او ماده پرست علماء بیا دهغوی دنفوذ نه په استفادی کولو سره دبدعاتو او رسوماتو په ترویج اوعمومیت کښی ځانونه بنه ستړی ستومانه کړی دی او بالخصوص شیعه وو او بریلیانو ترټولونه زیاتی په دغه ناولی دنده کښی غوټی وهلی دی.

ما دغه رساله «التحذیر من البدع» له دی امله په پښتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژبه ترجمه کړه چی ددغه لسان ویونکی او لوستونکی له یوخوا د دلائلو په رڼا کښی په دی پوه شی چی داسلام په مکمل کړی شوی دین کښی دغه اعمال چی دبحث موضوع ده او په دی زمانه کښی یی دبل هروخت په نسبت بازار زیات تود دی، کوم شرعی حیثیت نه لری بلکښی د شریعت خلاف نامشروع او محدث عملونه دی او ځان ساتنه ترینه ضروری او لازمی خبره ده، او دبل پلوه دبدعاتو ناوړه اثراتو او عواقبوته هم پام لرونکی اووسی ځکه اکثر خلك دبدعاتو په مهلك جال کی گیردی او په دی گمان چی گنی دآخرت لپاره دثواب ذریعه او نیك کار دی تر آخره پوری پکښی اخته وی او بالآخره عمر یی پای ته ورسیږی اوهمدغسی بی توبی مرشی.(وَهُمْ يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ صُنْعًا) .

الله پاك دی مونږ ته په سمه لاره دتللو توفیق راکړی، دبدعاتو، خرافاتو، او هردول باطل او ناروا ؤ څخه مو دی په آمان کښی وساتی، وماذلك علی الله بعزیز صلی الله تعلی علی خیر خلقه محمد واله واصحابه اجمعین

قاضی محمد شعیب «صافی»

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

لومړی رساله

الحمدلله والصلوة والسلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن اهتدى بهداه اما بعد:

د رسول الله صلى الله عليه وسلم دنيك مرغه ميلاد (زيږيدنی) دلمانځنی په مناسبت دخصوصي غونډو جوړولو او په دغو غونډو كښې دپيغمبر عليه السلام داحترام لپاره په دی عقيده چې دی محفل ته تشريف راوړی، پاڅيدل او قيام او په يوه ځانګړی توګه دسلام ادا كول، او دغه راز پكښې دځنو نورو مراسمو داجرا كولو په هكله دډيرو كسانو لخوا څوځوواره داپوښتنه وشوه چې دغه عمل دشريعت له مخې څه حكم لری؟

ځواب: د رسول الله صلى الله عليه وسلم دزيږيدنی او يا دبل چا دزيږيدنی د لمانځنی په مناسبت غونډه (دمولود په نوم محفل) جوړول شرعا بالكل جواز نه لری ځكه چې دا عمل[1]

١- دبحث موضوع هغه مروجه مجالس او محفلونه دی چې د ربيع الاول دمياشتی په ١٢ نيټه او يا ددغه ورځی پمناسبت سره په نورو وختو كښی دخاصو مراسمو شرطونو مصارفو او قيوداتو په ترڅ كښی منعقد كيږی. مترجم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدعت او په دین کښې نوی طریقه ده، او داله دی امله چې دغه عمل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی او نه په خیرالقرون (غوره پیړیو)کښې ـــ

درسول الله صلی الله علیه وسلم راشده خلیفه گانو او نورو صحاب وو او تابعینو رضوان الله علیهم اجمعین ددغه عمل داهتمام په برخه کښې اقدام کړی دی، او حال دا چې دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم په طریقو او سنتو باندی ترټولو خلکو ښه پوهیدل او له هرچانه دوی دنبی علیه الصلوة والسلام سره زیاته مینه او محبت درلوده او په ټول امت کښې دوی درسول الله صلی الله علیه وسلم دشرع او قانون زیات تابعدار او پیرو وو، درسول الله صلی الله علیه وسلم ارشاد مبارك دی فرمائي: (مَن اَحدَثَ فی اَمرنَا هذَا مَالَیسَ مِنهُ فَهُوَرَدٌ)[۱] او په بل حدیث کښې نبی علیه السلام فرمایلی دی: (عَلَیکُم بِسُنَّتِیُ وَسُنَّةِ الخُلفَاءِ الرَّاشِدِینَ المَهدِیِّینَ مِنْ بَعدِی تَمَسَکُوابِهَا وَعَضُّوا عَلَیهَا بِالنَّوَاجذِ وَاِیَّاکُم وَمُحدَثَاتِ الاُمُورِ فَاِنَّ

۱- ځمونږ.د اسلام په دین کښې چې چا داسې نوی کار اضافه کړو چې ددین څخه نه وی هغه عمل مردود دی دمنلو وړنه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

كُلُّ مُحْدَثَةٍ بِدْعَةٌ وَكُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَة)[۱]

په دغو دواړو مبارکو احاديثو کښې دبدعاتو ارتکاب په کلکه سره منع شوی دی او دمبتدعينو دپاره سخته ويره او تحذير بيان شوی دی. الله جل جلاله په خپل مبين کتاب کښې په دی هکله فرمائی: (وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا)[۲]

او همدارنکه الله تعالی فرمائی: فَلْيَحْذَرِ الَّذِيْنَ يُخَالِفُوْنَ عَنْ اَمْرِهِ اَنْ تُصِيْبَهُمْ فِتْنَةٌ اَوْ يُصِيْبَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ[۳] .

او بل ځائی فرمايلی دی: (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِیْ رَسُوْلِ اللّٰهِ

۱- پرتاسی باندی ځما دسنتو او طريقو عملی کول او پابندی لازم ده او له مانه وروسته ځما دهدايت مندوونکو خلفاء دطريقو کلك پابند شی، منګولی ورباندی ولګوی اوعمل پری وکړی او په دين کښې دنوو راپيدا شويو اعمالو څخه ځان وژغوری ځکه په دين کښې دهرنوی عمل انجامول بدعت دی او هر بدعت (بدعت کونکی) ګمراه دی.

۲- سورة حشر :(۷) او هغه څه چی درکړی تاسوته رسول (دالله) نووائی خلی وينسی قبول ئی کړی، او هغه څه چی منع کوی (رسول الله) تاسی له هغه څخه، نو بيرته شی تری (مه ئی غواړی).

۳- سورة النور : (٦۳) پس ودی يريری هغه کسان چی مخالفت کوی له امره (حکمه) ددغه رسول ځما، له دينه چی ورسيږی دوی ته څه فتنه (آفت په دنيا کښې) يا ورسيږی دويته عذاب دردناك (په آخرت کښې).

(c) ketabton.com: The Digital Library

أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيْرًا[١].
همداول الله پاك مهرباني كوى او فرمائى: وَالسَّابِقُوْنَ الْاَوَّلُوْنَ مِنَ الْمُهَاجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ وَالَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُمْ بِاِحْسَانٍ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ وَاَعَدَّلَهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ تَحْتَهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ[٢].

او همدغه راز الله تعالى فرمايلى دى:
(اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيْنَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِيْ وَرَضِيْتُ

١- سورة احزاب : (٢١) خامخا په تحقيق دى تاسى ته (اى ويريدونكيو) په (كارد) رسول الله صلى الله عليه وسلم كښى اقتداء غوره، نيكه دپاره دهغه چاچى داريزى دالله تعالى اواميد لرى (دملاقات) او ورځى روستنى (قيامت) او ډير يادوى الله تعالى هم په خوله هم په زړه.

٢- سورة التوبة : (١٠٠) او هغه وړاندينى اولنى ايمان لرونكى له مهاجرينو او انصارونه او نور هغه كسان چى ددغه سابقانو متابعت يى كړى دى ددوى په احسان يعنى نيكى سره راضى شوى دى الله تعالى له دوى ځخه (دطاعت په قبول سره) او راضى شوى دى دوى له الله تعالى نه (دنعمت په وركړه) او الله تعالى دوى ته جنتونه تيار كړى دى چى ددغه جنتونو يعنى دونو او ماڼيو دلاندى به يى ويالى بهيږى او دوى به په هغو كښې دتل او هميش لپاره اوسيږى دغه (رضاء او جنت) ډير لوى برى دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِيْنًا[۱]

په قرآن کريم کښې دغه ډول آيتونه ددې موضوع په ارتباط زښت زيات دي، نو اوس چې دغه ځيل مولود د ثواب په نيت لمانځل کيږي نو دينه خو داسې ښکنديږي چې (العياذ بالله) الله پاك ددې امت لپاره دين نه ؤ مکمل کړى او رسول الله صلى الله عليه وسلم هم دغه دين ځرنګه چې لازم او مناسب ؤ خپل امت ته نه ؤرسولى چې په عمل کښې يې راوستى واى، ترڅو روستنى خلك را پيدا شول او په اسلام کښې يې داسې نوى کارونه يعنى بدعات او خرافات چې شريعت دهغې اجازه نه وه ورکړى راپيدا کړل او دا په دې ګمان چې دا نيك کارونه دي، دين ورباندې کمال ته رسيږي او الله جل جلاله ته دتقرب وسيله ګرځي، حال داچې دابې له شکه ډير لوى خطرناك خيال دى، او په الله پاك او رسول الله صلى الله عليه وسلم باندې اعتراض او نيوکه ده کوم چې الله جل جلاله او دهغه رسول محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم ترينه منزه

۱- سورت مائده : (۳) نن ورځ مکمل کړو ما تاسې ته دين ستاسې يعنى اصولا او فروعا، او تمام يعنى پوره مې کړو خپل نعمت پرتاسې (اى مؤمنانو!) يعنى ددين په اکمال سره او غوره کړو ماتاسې ته اسلام ددين په لحاظ سره، يعنى په ټولو اديانو کښې ډير پاکيزه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مبراء دی، څکه الله پاك دخپلو بندګانو لپاره دین پوره کړی دی او نعمت یی وراندی تمام کړی دی.

رسول الله صلی الله علیه وسلم هم په بشپړه توګه سره دین بیان کړی دی او جنت ته دننوتو او دجهنم داور څخه دبچ پاتی کیدوټول طرق اولاری یی خپل امت ته په واضحه توګه ښوولی او په ګوته کړی دی، څکه په صحیح حدیث کښې چې عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما یی روایت کړی دی داسی راغلی دی: عن عبدالله بن عمرو رضی الله عنهما قال رسول الله صلی الله علیه وسلم مابعث الله من نبی الا کان حقا علیه ان یدل امته علی خیر ما یعلمه لهم وینذرهم شرما یعلمه لهم، رواه مسلم فی صحیحه[1]

او دا ښکاره خبره ده چې زمونږ پیغمبر جناب محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم د ټولو انبیاءُ غوره او آخرنی پیغمبر دی او د تبلیغ او نصیحت په لحاظ د ټولو څخه اوچت او اکمل

۱- دعبدالله بن عمرو رضی الله عنهما څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی: الله پاك په هر نبی باندی دا لازمه کړی ده چې خپل امت ته د نیکو او غوره کارونو تعلیم ورکړی فائدی او ګټی یی ورته وښائی او دبدو(ناوړو) کارونو نه ورته دځان ساتنی په هکله توصیه وکړی او ویی ویره وی، دغه حدیث مسلم شریف پخپل صحیح کښې روایت کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی نو که چیری دمولود د لمانځنی په مناسبت مجلسونه جوړول د الله تعالی د غوره شوی دین یوه برخه وای، حتماً به دا عمل یا رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپل ژوند کښی په خپله انجام کړی وای او یابه دده صلی الله علیه وسلم صحابه ؤ رضی الله عنهم ددغه فعل کولو ته اقدام کړی وای خوکله چي په خیر القرون کښی یعنی په غوره شویو پیړیو کښی هم دغه عمل د چا لخوا ترسره شوی نه دی نو ثابته شوه چی دا داسلام د احکامو څخه نه بلکښی دا دهغو بدعاتو له جملی څخه دی چی په اسلام کښی نوی را پیدا شوی دی او نبی علیه السلام خپل امت ددغو ناجائزو کارونو د ارتکاب څخه ویرولی دی لکه چی په تیرو دوه مبارکو احادیثو کښی یی یادونه وشوه، او دغو دوه حدیثونو ته د معنی په لحاظ ورته نور ډیر احایث هم شته چی دغه مدعی ثابته وی لکه دا قول درسول کریم صلی الله علیه وسلم شو چی دجمعی د ورځی په خطبه کښی یی وفرمایل:

اما بعد: فإن خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمدصلی الله علیه وسلم وشر الامور محدثاتها وکل بدعة ضلالة- رواه الامام مسلم فی صحیحه[1]

---

(۱) اما بعد: بیشکه د الله تعالی کتاب تر ټولو غوره کلام او بیان دی چی بهترینه طریقه دهمدی کتاب په ذریعه سره منډل کیزی اودمحمد رسول الله->

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی برخه کښې زښت زیات آیاتونه او احادیث وارد شوی دی، او ددغه امت ډیر زیات شمیر علماؤ هم ددغه ډول محفلونو د انعقاد او جوړولو څخه انکار کړي دی او د ذکر شویو آیاتونو او احادیثو او څنو نورو شرعی دلائلو په اساس یی هغه ناروا گڼلی دی او دهغی نه یی د منع کیدو او ځان ساتنی په باب یادونه کړی ده، البته بعضو متأخرینو ورته جواز ورکړی دی، خو هغه هم په دی شرط چی دغه غیر مشروع شیان پکښې ونه کړای شی مثلاً درسول الله صلی الله علیه وسلم په ستاینه کښې غلو او تجاوز ونه کړای شی، د ښځو او نارینؤ تر مینځ اختلاط نه وی، د موسیقی او لهو ولعب نور وسائل پکښې استعمال نه شی، او همدارنگه څنی نور داسی اعمال پکښې ترسره نه شی چی د اسلام سپیڅلی قانون ناروا گڼلی وی او دوی یی په دی گمان کوی چی دا بدعت حسنه دی او جواز لری ځکه شرعی قانون دادی چی کله په کوم شی کښې په دینی لحاظ سره نزاع واقع شی نو دالله تعالی کتاب او د محمدصلی الله علیه وسلم سنتو او ارشاداتو ته یی وړاندی کوو

<-> صلی الله علیه وسلم سنت دخیر او هدایت سرچشمه ده، او ترټولو ناوړه هغه کارونه دی چی په دین کښې نوی د ځانه اضافه او ددین جز وگرځول شی او هر نوی کار (بدعت) گمراهی او ضلالت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دقرآن کریم او احادیثو په رڼا کښې یې فیصله او پریکړه لټوو چي دالله او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په دی برخه کښې څه فرمان دی لکه چی الله پاك فرمائی:

يَآ اَيُّهَا الَّذِيْنَ آمَنُوْا اَطِيْعُوْا اللّٰهَ وَ اَطِيْعُوْا الرَّسُوْلَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِيْ شَيْءٍ فَرُدُّوْهُ إِلَى اللّٰهِ وَ الرَّسُوْلِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَ الْيَوْمِ الآخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَّاَحْسَنُ تَأْوِيْلاً. (۱)

دا رنگه الله پاك په بل ځای کښې فرمایلی دی: وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيْهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللّٰهِ (۲) ۰

مونږ دغه مسئله چی د مولود په مناسبت د محفلونو ځانگړی اهتمام دی د الله پاك کتاب ته واړندی کړه، الله جل جلاله په خپل کتاب کښی مونږ ته په فعل او ترك کښي د رسول الله صلی الله علیه وسلم په اطاعت او پیروی سره امر

---

(۱) نساء (۵۹): ای مؤمنانو! تاسی د الله حکم ومنی او دالله د رسول حکم ومنی او اطاعت وکړی د خاوندانو د حکم چی ستاسی څخه وي یعنی د مسلمانانو حاکمانو او مشرانو او که بیا مو په کوم شی کښی نزاع پیښه شوه نو الله طرفته یعنی دالله کتاب ته او رسول ته یعنی د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو ته یی راجع کړی که په الله او ورځ د آخرت باندی ایمان لری، او دا رجوع الله او رسول ته ډیره غوره ده او دا رجوع د عاقبت له جهته ډیره ښه ده.

(۲) شوری- ۱۰: او په هغه خبره کښی چی د کوم څیز په باب جګړه کوی تاسی پس د هغی حکم یعنی فیصله الله ته مفوضه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی دی او ددی خبری آګاهی پکښی هم راکړی ده چي د اسلام سپیڅلی دین په تمامه معنی سره کامل (او مکمل دی)او ددی خبری د ثبوت کوم دلیل چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه محفل اهتمام په خپله کړی دی وجود نلری، نو معلومه شوه چی دا په هغه دین کښی نشته کوم چی الله پاك مونږ لپاره بشپړه کړی دی او درسول کریم صلی الله علیه وسلم په اتباع سره یی راته پکښی حکم فرمایلی دی، او دا ځکه چي مونږ دغه مسئله د رسول الله صلی الله علیه وسلم سنتو ته هم راجع کړه او په هغی کښی مو ولیدل چی دا فعل نه رسول الله صلی الله علیه وسلم په خپله کړی دی اونه یی بل چاته د هغی امر کړی دی او نه دده قدرمنو صحابؤ ددغه عمل په ترسره کولو کښی اقدام کړی دی، پس ددی ټولونه دا نتیجه په لاس راځی چی دا شرعی عمل نه دی بلکښی د هغو بدعاتو له جملی څخه دی چی نوی را پیدا شوی دی او دین ګنل کیږی.

ددغه تحقیق په رڼا کښی چی هرڅوك لږ غوندی بصیرت و لری، حق یی خوښ وی او دحق په پلټنه کښی دانصاف نه کار اخلی په دی پوهیږی چی دمولود په مناسبت ددغه ډول مجلسونو ترتیب ددین داموررو څخه نه دی بلکښی هغه ناروا

(c) ketabton.com: The Digital Library

عمل دی چی الله پاك او دهغه رسول صلی الله علیه وسلم یی په ترك او ورنه په اجتناب کولو سره مونږ ته امر کړی دی، او داچی په مختلفو سیمو کښی ډیر خلك دمیلاد په مناسبت غونډی او مجلسونه جوړوی نوعقل مند انسان باید په دی ونه غولیږی ځکه حق داشخاصو په کثرت سره نه پیژندل کیږی بلکښی حق یواځی دشرعی دلائلو په اساس پیژندل کیږی اوبس لکه چی الله پاك دیهودو او نصارا ږو متعلق فرمائي: (وَقَالُوا لَن یَدخُلَ الجَنَّةَ الا من کَانَ هُوداً اَو نَصَاری تِلكَ اَمَانِیُّهُم قُل هَاتُوا بُرهَانَکُم اِن کُنتُم صَادِقِینَ) [۱].

او په بل ځای کښی الله پاك فرمایلی دی: (وَاِنْ تُطِعْ اَکثَرَمَن فِی الأَرضِ یُضِلُّوكَ عَن سَبِیلِ اللهِ) [۲].

اوبیا زیاتره دمولود په مناسبت دغه مجالس برسیره پردی چی بدعت دی نور یو زیات شمیر منکرات او ناروا اعمال

۱- بقره : (۱۱۱) وائي اهل کتاب له سره نه ننوځی جنت ته مګر هغه څوك به ننوځی چی یهودی یا نصرانی وی، دا ددوی نفسانی غوښتنی دی دوی ته ووایه راوړوی خپل دلیل پردی خبره که په دی وینا کښی ریښتنی یی.

۲- انعام : (۱۱٦) او که متابعت وکړی ته دزیاتو هغه کسانو چی پا ځمکه کښی دی نو وابه دی ړوی دوی ای محمده ! دالله دلاری څخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکښې ترسره کېږي مثلاً د نارینه وو سره دښځو اختلاط، ساز او سرود (آوازونه او غزلې ویل) دموسیقۍ دآلاتو غږول، دنشه يي او مخدره شیانو استعمال او څښل او دځنو نورو ناوړه اوغیر مشروع کارونو انجامول شول، او کله کله پکښې ددینه هم لوی جرم واقع کېږي چې هغه شرك اكبر دی، دمثال په ډول درسول الله صلی الله علیه وسلم په ستاینه او تعریف کښې غلو او بی ځایه مبالغه کوی، د اولیاء الله په مدحه کښې دحدنه تجاوز کوی، آواز او فریاد ورته کوی مرسته ورنه غواړي او داعقیده ساتی چې اولیاء عالم الغیب دی، او دغه راز بعضی نور ناروا کارونه شو.

او حال داچې په سیبی روایت کښې راغلی دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی: (ایاکم والغلوفی الدین فانما اهلك من كان قبلكم الغلو في الدين).

په دين کښې دغلو او بی ځایه مبالغی څخه ځانونه وساتی ځکه ستاسی څخه مخکښې خلك په دين کښې دغلو او افراط په وجه هلاك شوی دی.

او په یو بل حدیث کښې چې امام بخاری(رح) روایت کړی دی نبی علیه السلام فرمایلی دی: (لا تطرونی کما اطرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

النصاری ابن مریم انما انا عبد فقولوا عبدالله ورسوله) خرجه البخاری فی صحیحه من حدیث عمر رضی الله عنه.

(څما دتعریف او توصیف په وخت کښنی دحد څخه تجاوز مه کوی لکه څنګه چی نصرانیانو دعیسی بن مریم په باره کښنی اوکړه او هغه ته یی د الله تعالی دځوی نسبت وکړ ، زه صرف بنده یم نو په دی اساس څما په هکله او وایی: عبدالله ورسوله)

یعنی څمادتوصیف په برخه کښنی دومره افراط مه کوی لکه څومره چی نصاریٰ ؤ دعیسی بن مریم په برخه کښنی کړی ؤ بی شکه زه بنده یم ماته دالله بنده او دهغه رسول او وایئ.

او بیا دحیران تیاوړ خبره خولا داده چی زیاتره خلك په دغه ډول کنفرانسونو کښنی برخه اخستلو ته په زیات اهمیت قائل وی او دالله تعالی دحقوقو او فرائضو په اداء کولو کښنی سست او مقصر وی حتی چی په جمع سره لمانځه ته هم حاضریدای نشی او په دی نه پوهیږی چی دڅومره ستری ګناه مرتکب وګرځیدل ولی دیته یی خیال قدری هم نه وی. بیشکه چی دا دایمان کمزوری او دالله تعالی دورکړی بصیرت کم والی دی، او په زړونو باندی د ډول ډول معصیتونو او ګناهونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزنگ تاثیر اواغیزه ده الله پاك دی مونږ او ټولو مسلمانانو ته ددغه مرض څخه شفاء نصیبه وګرځوی. (١)

او ځنی خلك په دی ګمان هم دی چی دغه محفل ته نبی اکرم صلی الله علیه وسلم په خپله تشریف راوړی چی له همدی امله یی داستقبال لپاره ودریږی سلام اداء کوی او هرکلی اهلا وسهلا وایی چی دا ډیر لوی باطل او دبدترین جهل نتیجه ده ، ځکه رسول الله صلی الله علیه وسلم دقیامت دورځی نه مخکښی دخپل قبرڅخه نه راوځی او نه دچا سره ملاقات کوی او نه ددوی اجتماع ګانوته حاضریږی بلکښی دقیامت دورځی پوری په خپل قبر کښی مقیم او تشریف لرونکی دی او روح مبارك یی دعزت په مقام کښی درب العزت په وړاندی په اعلی علیین کښی قرار لری لکه چی الله پاك دالمؤمنون په سورة کښی فرمایلی دی: ﴿ثُمَّ اِنَّكُم بَعدَذٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ثُمَّ اِنَّكُم يَومَ القِيَامَةِ تُبعَثُونَ﴾ ٢

١- کله چی د رسول الله صلی الله علیه وسلم دمیلاد په مناسبت محفلونه او غونډی جوړول لکه چی تاسوته دشرعی دلائلو په رڼا کښی ثابته شوه کوم شرعی حیثیت نه لری نو دبل هرچا دزیږیدنی تلین چی په هرنوم سره لمانځل کیږی په طریق اولی سره غیر مشروع او ناروا عمل دی ولوکه دخلکو په نظر ډیرغټ اشخاص پکښی هم کلون وکړی لکه په موجوده وخت کښی چی د پیرانو او ملنګانو په قبرونو او مزارونو باندی دعرس په نوم غونډی اومیلی جوړیږی او یو تعداد دپام وړ مذهبی او سیاسی اشخاص پکښی ګډون کوی. مترجم

٢- د المؤمنون سورة(١٥-١٦) بیا بیشکه تاسی پس له دی خامخا مړه کیدونکی یی، بیشکه تاسی دقیامت په ورځ کښی بیا ژوندی را پاڅولی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوهمدارنگه رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمائي: قال النبي صلی الله علیه وسلم انا اول من یشق عنه القبر یوم القیمة وانا اول شافع وانا اول مشفع [۱].

دغه مبارك حدیث او پاسنی ذکر شوی مبارك آیت او هغه نور آیاتونه او احادیث چی دغو دواړوته په معنی کښی ورته والی لری ټول په دی باندی دلالت کوی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم اوهم نور مړی به د قیامت له ورځی نه مخکی دخپلو قبرونو څخه نشی راوتلی، او دا دټولو اسلامی علماءُ په مینځ کښی مجمع علیها او متفقه مسئله ده چی هیڅ نزاع او اختلاف پکښی ددوی ترمینځ نشته، نو مسلمانانوته پکاردی چی دغه مسائل په پام کښی ونیسی او دهغو بدعاتو او خرافاتو څخه اجتناب وکړی کوم چی جاهلانو ایجاد کړی دی او په شرعی دلیل باندی اتکاء نه لری.

والله المستعان وعلیه التکلان ولاحول ولاقوة الا به.

اما کوم چی په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی درود

۱- دقیامت په ورځ به زه هغه څوك یم چی دټولونه به لومړی دقبر څخه پورته کیږم، او زه به لومړی شخص یم چی سفارش به کوم او زه به لومړی شخص یم چی شفاعت به می قبول شی. علیه من ربه افضل الصلوة والسلام.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او سلام ویل دی هغه بی له شکه دتقرب حاصلولو غوره طریقه او نیك عمل دی لکه چی الله پاك فرمایلی دی: انَّ اللّهَ وَمَلٰئِکَتَهُ یُصَلُّونَ عَلَی النَّبِیِّ یاَأَیُّهَا الَّذِینَ امَنُوا صَلُّوا عَلَیهِ وَسَلِّمُوا تَسلِیمًا[١].

او درسول الله صلی الله علیه وسلم فرمان دی: من صلی علیّ واحدة صلی الله علیه بها عشرا[٢] او دا په هروخت کښی جائز او مشروع عمل دی او بالخصوص دهر لمانځه نه وروسته یی په ویلو باندی زیات ټینګارشوی دی، او حتی چی ډیرو علماء په نزد باندی دهرلمانځه په روسته نی قعده کښی ددرود لوستل یو وجوبی امر دی، او په نورو ډیرو ځایونو کښی بیا درود ویل لکه چی یو زیات شمیر احادیث وریاندی دلالت کوی سنت موکده دی، مثلاً د آذان ویلو وروسته، درسول الله صلی الله علیه وسلم دمبارك نوم اخستلو په وخت کښی، او دارنګه دجمعی په شپه او ورځ کښی شو.

١- بیشکه الله پاك او پریښتی پرنبی علیه السلام باندی درود وایی، ای مؤمنانو تاسی پرهغه باندی ډیر درود او سلام ولولئ.

٢- چاچی پرماباندی یوځل درود ووایه الله پاك په هغه باندی لس واری درود او رحمت لیږی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالله پاك ځخه سوال کوو چی مونږ او ټولو مسلمانانو ته
په دین باندی دپوهیدو او ثبات توفیق راکړی او دنبوی سننو
مطابق راته عمل په برخه کړی او له هر راز بدعاتو او خرافاتو
ځخه مو په امان کښی وساتی اِنَّهُ جَوّادُ کَرِیمٌ وَصَلّی اللّهُ وَسَلَّمَ
عَلی نَبِیِّنَا مُحَمَّدٍ والِه وصَحبِه اَجمَعِین.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه یمه رساله

دمعراج دشپې درناوی او په دغه مناسبت دخاصو مراسمو ترسره کولو حکم.

الحمد لله والصلوة و السلام علی رسول الله وعلی اله وصحبه. امّا بعد: په دې کښې شك نشته چې د معراج واقعه درسول الله صلی الله علیه وسلم په صداقت باندې روښانه او څرګند دلیل دی، او دالله تعالی په وړاندې درسول اکرم صلی الله علیه وسلم دشان او منزلت په برخه کښې ښکاره ثبوت دی لکه چې همدغه واقعه دالله تعالی په بې ساره قدرت او په ګردو مخلوقاتو باندې د ده دعلو او اوچت والي په باب یوستر دلیل هم دی. الله جل جلاله په دې هکله داسې فرمایلي دي:

سُبْحَانَ الَّذِیْ اَسْرٰی بِعَبْدِهٖ لَیْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَی الْمَسْجِدِ الْاَقْصَی الَّذِیْ بٰرَکْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنْ اٰیٰتِنَا اِنَّهٗ هُوَالسَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ(۱).

---

(۱) بنی اسرائیل: (۱) پاك دی هغه ذات چې خپل بنده(محمد) یې بیولی ؤ په یوه شپه کښې یعنې په یوه برخه دشپه کښې د مسجد حرم څخه تر مسجد اقصی پورې، هغه چې مونږ برکت اچولی دی ګرد چاپیره دهغه او دغه بیول د محمدﷺ د دې لپاره ؤچې وښایو مونږ ده ته ځنې دخپلو دلائلو څخه بیشکه چې دغه الله همدی ښه اوریدونکی او لیدونکی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه په تواتر سره ثابته شوی ده چی دی اسمانو نوته پورته بوتلل شو. دټولو اسمانونو دروازی ورته بیرته شوی ان تردی چی داووم اسمان څخه تیر شو، او خپل پالونکی یی

ورسره دهغه څه متعلق خبری وکړی دکوم شی چی ئی اراده درلوده، او الله تعالی وریاندی پینځه لمونځونه فرض کړل، او دغه لمونځونه ابتداءً الله پاك پنځوس فرض کړی ؤ، خود رسول الله صلی الله علیه وسلم دټینګار او بیا بیا مراجعی په سبب چی هر واربه ئی دالله تعالی نه د تخفیف سوال کاؤ پینځه لمونځونه پاتی شول چی په فرضیت کښی پنځه دی او په اجر
۱۰ وثواب کښی پنځوس دی ځکه دیوی نیکی پرځای الله پاك لس برابره بدله او ثواب ورکوی. فللّه الحمد والشکر علی جمیع نعمه.

دغه شپه په کومه کښی چی داسراء او معراج واقعه پیښه شوی ده په صحیح احادیثو کښی ددغه شپی تعین نه دی راغلی او ټول هغه روایات چی ددغه شپی په تعین کښی وارد دی دحدیث دفن پوهانو په نزد باندی هغه درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابت نه دی او داچی الله پاك دغه شپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخلکو څخه هیره کړی ده په دی کښی هم دالله پاك دیر لوی
حکمت دی او فرصاکه دمعراج دشپی تعین هم ثابت شیٔ
مسلمانانو له جائز نه دی چی دغه شپه دعبادت اوریاضت لپاره
خاص وګرځوی او یا په دغه شپه کښی دخاصو مراسمو په ترڅ
کښی محفلونه جوړ کړی، ځکه نبی علیه السلام او دهغه
اصحابو رضی الله عنهم په دغه شپه کښی نه کوم محفل او
مجلس جورکړی ؤ او نه ئی هغه دکوم شی دپاره خاص کړی وه،
نوکه په دغه شپه کښی محافل جوړول او په خاصو مراسمو سره
ددغه شپی لمانځل شرعی حکم وائی نو خامخا به رسول الله
صلی الله علیه وسلم خپل امت ته قولا او یافعلا دهغی بیان
کړی وی او که درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ددغه
شپی داهتمام متعلق کوم شی واقع شوی وای نو هغه به معلوم
او مشهور وی او صحابه کرامو به خامخا مونږ ته دهغی نقل او
روایت کړی وی ځکه هغوی په پوره امانت داری سره دخپل
پیغمبر محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ټول هغه څه
نقل کړی دی چی امت مسلمه ورته اړتیا لری، ددین په باره
کښی له هغوی نه هیڅ کمی نه دی شوی بلکښی هغوی دهر
نیك کارکولوته سبقت او وړاندی والی کړی دی نوکه په دغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپه کښې ددغه شپې دتعظیم په خاطر په خاصو مراسمو سره غونډه او جشن نیول مشروع طریقه وائي، نو صحابه کرامو به ترټولو خلکو څخه مخکښې دغه عمل ته اقدام کړی وای،او رسول الله صلی الله علیه وسلمم ناصح ترین دخلکو دی، او درسالت پیغام یې په بشپړه توګه سره رسولی دی او امانت یې ادا کړی دی. نو که چیرته ددغه شپې درناوی او مجلسونه جوړول پکښې دالله تعالی ددین داحکامو څخه وای، نو رسول الله صلی الله علیه وسلم به ضرور د هغې بیان کاو او پټ به یې نه پریښوده خو کله چې په دی برخه کښې دهیڅ کوم شی ثبوت دشارع له خوا نشته نو دا په داګه شوه چې ددغه شپې تعظیم او محفلونه جوړول په دغه شپه کښې د اسلام څخه نه دی ځکه الله پاك ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت یې ورله پوره کړی دی او دهغه چاپه هکله یې کړکه ښودلی ده چې په دین کښې هغه څه معمول ګرځوی کوم چې الله پاك دهغې دکولو اذن نه وی کړی الله پاك دخپل مبین کتاب دمائدی په سورت کښې داسی فرمایلی دی: اَلیَومَ اکمَلتُ لَکُم دِینَکُم وَاَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاِسلاَمَ دِینًا.دغه راز دشوری په سورة کښې الله(ج) فرمایلی دی: (اَم لَهُم شُرَکَاءُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

شَرَعُوا لَهُم مِنَ الدِّينِ مَالَم يَاذَن بِهِ اللهُ ولولاكَلِمَةُ الفَصلِ لَقُضِيَ بَينَهُم وَاِنَّ الظّٰلِمِينَ لَهُم عَذَابٌ اَلِيمٌ[۱].

او په ډيرو احاديثو کښې هم دبدعاتو نه ډُځان ساتنې په باب درسول الله صلی الله عليه وسلم ارشادات موجود دی او تصريح پکښې شوی ده چې بدعات گمراهي او ضلالت دی او داله دی امله چې اسلامي ټولنه د بدعاتو عظيم خطرته پام لرونکی اووسی او دکولو څخه يې اجتناب وکړي ددغو احاديثو له جملې څخه يو هغه حديث دی چې په صحيحينو کښې دحضرت عائشې ام المؤمنين رضی الله عنها په روايت سره موجود دی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايلی دی:

(من احدث في امرنا هذا ماليس منه فهورد)(۱) او دامام مسلم په يو روايت کې داسې راغلی دی: (من عمل عملاً ليس عليه امرنا فهورد)[۲] «چاچې داسې يوعمل وکړچې څمونږ اذن

۱- شورى (۲۱) آيا دوی لره شريکان دي چې سازکړی دی هغوی د دوی لپاره له دين څخه هغه څه چې حکم نه دی کړی په هغې سره الله پاك اوکه چيرې نه وائي خبره دفيصلې نو خامخا به حکم کړی شوی ؤ په مينځ ددوی کښې، او بيشکه ظالمان به په دردناك عذاب کښې مبتلا وی.

۲- ترجمه يوځل مخکښې شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او طریقه په کی نه وی هغه مردود دی»

دمسلم شریف په یو بل حدیث کښې دجابر رضی الله عنه څخه روایت دی، دی وائي چی رسول الله صلی الله علیه وسلم به دجمعی دورځی په خطبه کښی فرمایل:

(اما بعد: فان خیر الحدیث کتاب الله وخیر الهدی هدی محمد صلی الله علیه وسلم وشرالامور محدثاتها وکل بدعة ضلالة)[۱].

حضرت عرباض بن ساریة رضی الله عنه فرمائی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم یوه ورځ مونږ ته په دومره مؤثر اندازه سره وعظ او بیان وکړو چی په زړونوکی ورڅخه ویره پیدا شوه او سترګی ژړه غوني شوی اوخکی تړینه اوبهیدی مونږ وویل: ای دالله تعالی رسوله! معلومیږی چی ګواکی دا آخرنی او الوداعی وعظ دی نو وصیت وکړه مونږ ته، رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

اوصیکم بتقوی الله والسمع والطاعة وان تأمر علیکم عبد فانه من یعش منکم فسیری اختلافا کثیرا فعلیکم بسنتی وسنة الخلفاء الراشدین المهدیین من بعدی تمسکوابها وعضوا علیها

۱- ترجمه یوحل مخکسی شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بالنواجذ واياكم ومحدثات الامور فان كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة.

د رسول الله صلی الله علیه وسلم احادیث پدی برخه کښی ډیر وارد شوی دی او دغه ډول د رسول الله صلی الله علیه وسلم داصحابو او صالحینو سلفونه هم دبدعاتو څخه دځان ساتنی په باب ویره او ترهه ثابته ده او البته داپه دی لحاظ چی بدعت په دین او اسلامی شریعت کښی دداسی یو عمل زیات والی دی چی دالله پاك اذن او حکم پکښی نشته او دیهودانو او نصرانیانو سره چی داسلام دشمنان دی مشابهت او ورته والی دی ځکه هغوی په دین کی هغه خود ساخته څیزونه راننه ایستلی ؤ چی الله پاك یی حکم نه ؤکری اوبل داچی دبدعاتو دمینځ ته راتلوله امله په نقصان اونیم ګرتیا سره داسلام دمقدس دین متهم کیدل لازمیږی او هرچاته معلومه ده چی په دی کی څومره لوی فساد دی او دالله پاك ددغه مبارك قول سره مخالفت دی چی فرمائی: (اَلیَومَ اکمَلتُ لکُم دِینَکُم وَاَتمَمتُ عَلَیکُم نِعمَتِی وَرَضِیتُ لَکُمُ الاِسلاَمَ دِینًا).

او همدارنګه درسول الله صلی الله علیه وسلم دهغو احادیثو صریح اوښکاره مخالفت دی کوم چی دبدعاتو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دځان ساتنی، ویری او منافرت متعلق وارد شوی دی.

زه هیله لرم هغه دلائل کوم چی مونږ ذکر کړل، ددغه بدعت یعنی داسراء او معراج دشپی دجشن نیول او لمانځلو دردکولو په برخه کښی دحق مطالبه کونکی لپاره کافی او قناعت بخښونکی وی او پری پوه شی چی داعمل کوم شرعی حیثیت نه لری دځانه اضافه کړی شوی کار دی ځان لری ساتنه ورنه ضروری خبره ده، ځرنګه چی الله پاك په مسلمانانو باندی نصیحت کول او دشرعی امورو بیانول واجب ګرځولی دی او دعلم کتمان او پټول ئی حرام کړی دی، نو ما غوره وګڼله چی دخپلو مسلمانانو ورونو پام دغه بدعت ته راوګرځوم کوم چی په زیاترو سیمو کښی معمول او مروج دی ان تردی چی بعضو خلکو پری باندی دشرعی او دینی عمل ګومان کړی دی.

مونږ دالله پاك څخه سوال کوو چی مسلمانان اصلاح او درست کړی او دین باندی پوهیدل ئی نصیبه وګرځوی مونږ او دوی ته په حق باندی دتمسك او ثبات او دشریعت مخالف عمل په ترك او پریښودو باندی توفیق راکړی او الله پاك په دی باندی قادر او توانا دی.

وصلی الله علیه وسلم وبارك علی عبده ورسوله نبینا محمد واله وصحبه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریمه رساله

دشعبان (برات) دمیاشتی دپینځلسمی شپی دخاص درناوی او دعبادت لپاره دهمدغه شپی دتخصیص او تعین په هکله شرعی حکم.

الحمدلله: لائق دحمد او ستاینی دی هغه ذات چی زمونږ لپاره ئی خپل دین کامل کړی دی او پرمونږ باندی ئی دخپلو نعمتونو پوره پیرزونه کړی ده، درود او سلام دی وی دالله پاك په نبی او رسول رحمة للعلمین محمّد صلی الله علیه وسلم باندی.

اما بعد: الله پاك په قرآن کریم کښی فرمایلی دی:

اَلیَومَ اکمَلتُ لکُم دِینَکُم واَتمَمتُ عَلیکُم نِعمَتِی ورَضِیتُ لَکُمُ الاسِلاَمَ دِینًا[۱] بیا سورة شوری کښی فرمائی:

(اَم لَهُم شُرکَآءُ شرَعُوا لَهُم مِنَ الدِّینَ مَالم یَاذَن بِهِ اللّهُ)[۲]

وفی الصحیحین عن عائشة رضی الله عنها عن النبی صلی

۱-۲- ددی دواړو ترجمه په لومړۍ رساله کښی مکمله شوی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله علیه وسلم انه قال: (من احدث فی امر نا هذا مالیس منه فهورد)

یعنی چاچی دمحمد رسول الله صلی الله علیه وسلم په دین کښی نوی کار اضافه کړو هغه کار مردود او قابل دمنلو نه دی او دمسلم شریف په یو روایت کی داسی راغلی دی:

(من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) یعنی چاچی داسی یوعمل وکړ چی ځما دطریقی او عمل مطابق نه وی مردود دی.

وفی صحیح مسلم عن جابر رضی الله عنه ان النبی صلی الله علیه وسلم کان یقول فی خطبته یوم الجمعة، اما بعد: فان خیرَ الحدیث کتاب الله و خیرَ الهدی هدی محمّد صلی الله علیه وسلم وشرَ الامور محدثاتها وکل بد ضلالة.

په دغه برخه کی آیاتونه او احادیث زښت زیات دی چی ټول صراحة په دی باندی دلالت کوی چی الله پاك سبحانه وتعالی یقیناً ددغه امت لپاره خپل دین مکمل کړی او نعمت یی وریاندی تمام کړی دی او رسول الله صلی الله علیه وسلم ددغه جهان څخه هغه وخت رحلت وکړ چی دین یی په بشپړ توګه سره ورساؤ او دخپل امت لپاره یی ټول هغه څه چی الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاك ددغه امت لپاره داقوالو او افعالو په ساحه کښې مشروع گرځولي ؤ بيان کړل، او داخبره يې واضحه کړې ده چې ټول هغه دول اعمال اوکارونه چې خلك يې دده درحلت نه وروسته ايجاد کړي او اسلام ته يې منسوب کړي هغه که اقوال وي او که اعمال وي ټول بدعت او مردود دي، ولوکه دغه عمل يې په ښه نيت باندي هم کړی وي.

درسول الله صلی الله عليه وسلم صحابۋو او ددوی نه وروسته نورو اسلامي علماۋ دغه حقيقت درك کړی وو نو ځکه يې دبدعاتو په هکله کرکه او خوف درلوده او ځانونه يې ورنه ساتل، ابن وضاح، طرطوشي ابوشامه او داسې نورو علماۋ چاچې دبدعاتو په رداو دسنتو په اتباع کښې کتابونه ليکلي دي ټولو په دغه برخه کښې بحث او څيړنه کړې ده.

دبرات يعنې دمحفلونو په ترڅ کښې دشعبان دمياشتې دپنځلسمې شپې درناوی او دغه ورځې (دشعبان ۱۵ نيټې) ته دروژې نيولو لپاره اختصاص ورکول دهغو بدعاتو له جملې څخه يو بدعت دی چې دځنو خلکو لخوا رامينځ ته شوی دی، او هيڅ داسې دليل چې داعتماد وړوی دهغې په ثبوت باندي وجود نه لري اگر چې ځني احاديث ددغه شپې په فضيلت کښې وارد دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هغه ضعیف دي ددي ورته نه دي چه اعتماد ورباندي وشي،
او کوم احادیث چی په دغه شپه کښی په نسبت سره نوروته
دلمونځ کولو دفضیلت په باب وارد دی هغه کرد موضوعی او
مختلق دی لکه چی ډیرو پوهانو دیته دخلکو پام اړولی دی
روسته به ان شاء الله ددوی دکلام یو قسمت ذکر شی. دشام او
بعضونورو سمو دځنو سلفو آثارهم ددغه شپی دفضیلت په هکله
شته خود جمهورو علماؤ په دی اتفاق دی چی په دغه شپه کښی
خاص قسم مجالس او محفلونه ترتیبول بدعت دی.

او هغه احادیث چی ددغه شپی په فضیلت کښی وارد دی
هغه ټول ضعیف دی او ځنی ئی موضوعی هم دی، ددغو علماؤ
له جملی څخه یو هم حافظ ابن رجب دی چی په خپل کتاب
(لطائف المعارف) او ځنو نورو کتابونو کښی یی دغه ټکی ته
په ګوته نیولو سره خلك متوجه کړی دی.

او په ضعیفو احادیث باندی صرف دهغو عباداتو په برخه کښی
کوم چی اصل ئی په صحیح دلائلو سره ثابت وی، عمل کولی
شی.

اما دشعبان په پنځلسمه په اصطلاح دبرات په شپه کښی
دخاصو مراسمو دترتیب او محفلونو جوړولو دثبوت په هکله

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم صحیح دلیل وجود نه لری چی ضعیفه احادیث بیا دهغی په ثخنگ کښی مؤثر واقع شی.

دغه ارزښتناکه قاعده شیخ الاسلام ابن تیمیه(رح) ذکر کړی ده، او زه په دغه مسئله کښی دځنو علماؤ اقوال رانقل کوم ترڅو ددلائلو دمځی ددغی مسئلی په باب معلومات حاصلی کړی.

ټول علماء په دی متفق دی چی دخلکو په مینځ کښی دمتنازع فیه مسائلو وړاندی کول دحکم معلومولو دپاره دالله تعالی کتاب او درسول الله صلی الله علیه وسلم احادیثو او سنتوته واجب دی ترڅو ولیدل شی چی دالله تعالی په کتاب قرآن عظیم الشان او درسول الله صلی الله علیه وسلم په احادیثو اویا په دغو دواړو کښی ددغه مسئلی په باب څه حکم دی: که په قرآن کریم او احادیثو کښی او یا په یو ددغو دواړو کښی یی حکم موجود ؤ، نو دادشریعت حکم دی عملی کول یی واجب دی او که چیرته ددی دواړونه مخالف ؤ نو بیا ترك او پریښودل یی واجب دی، او هغه عبادات چی په قرآنِ کریم او سنتو کی دهغی دمشروعیت په باب کوم دلیل موجود نه وی نو بیا خلکو ته ددغه عمل دکولو پلوری دعوت ورکول او خوبائی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانول خوبی لاځه کی، ځکی چی په خپله دغه عمل بدعت دی کول ئی هیڅ جواز نه لری. لکه چه الله ج په سورة النساء کی فرمایلی دی:.

یاَیُّهَا الَّذِینَ امَنُوا اَطِیعُوا اللّٰه وَاَطِیعُوا الرَّسُولَ وَاُولِی الاَمرِمِنکُم فَاِن تَنَازَعتُم فِی شَیءٍ فَرُدُّوهُ اِلیَ اللّٰهِ وَالرَّسُولِ ان کُنتُم تُؤمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالیَومِ الاخِرِ ذلِكَ خَیرٌ وَّ اَحسَنُ تَاوِیلاً ٠

همدارنکه الله پاك په سورت شوری کښی فرمائی:

(وَمَا اختَلَفتُم فِیهِ مِن شَیءٍ فَحُکمُهُ اِلیَ اللّٰهِ)

او په سورت آلعمران کښی فرمائی:

قُل اِن کُنتُم تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِی یُحبِبکُمُ اللّٰهُ وَیَغفِرلَکُم ذُنُوبَکُم[۱] ٠

بل ځای سورت نسآء کښی الله تعالی فرمائی:

فَلاَ وَرَبِّكَ لاَیُؤمِنُونَ حَتّی یُحَکِّمُوكَ فِیمَا شَجَرَ بَینَهُم ثُمَّ لاَ یَجِدُوا فِی اَنفُسِهِم حَرَجاً مِّمَّا قَضَیتَ وَیُسَلِّمُوا تَسلِیماً ٠

په دی برخه کښی آیاتونه زښت زیات دی او ټول صراحة

۱- روایه دوی ته که چیری ئی تاسی چی محبت کوی له الله تعالی سره نو ځما متابعت وکړئ الله تعالی به تاسو سره محبت وکړی او ګناهونه به مو درمعاف کړی او الله مغفرت کونکی او ډیر رحم والا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دی دلالت کوی چی داختلافی مسائلو حکم دکتاب الله (قرآن کریم) او درسول الله صلی الله علیه وسلم داحادیثو له مخی معلومول واجب دی او بیا پردغه حکم باندی رضا او خوښی ښرگندول هم واجب دی او هم دغه دایمان تقاضا ده چی دبندگانو دپاره په کښی هروخت فائده اوگټه ده او داخرت لپاره دکامیابی او سعات سبب دی.

حافظ ابن رجب په خپل کتاب (لطائف المعارف) کښی ددغه مسئلی په هکله دخپل هغه کلام په تعقیب چی مخکښی ذکر شوی دی وائی:

دشام والا ځنو تابعینو لکه خالد بن معدان، محکول، لقمان بن عامر، او ځنونورو به دشعبا ن دمنځنی (پنځلسمی) شپی خاص تعظیم او درناوی کاؤ، او په دغه شپه کښی به ئی په عبادت کښی ډیره زیاته سعی او کوښښ کولو، او بیا نورو خلکو ددغه شپی دفضیلت او تظعیم په هکله دهغوی پیروی وکړه او داسی ویل شوی دی چی دوی ته په دی برخه کښی اسرائیلی روایات رسیدلی ؤ، اما کله چی په نورو ملکونو کښی ددوی دغه عمل شهرت ؤمونده نو دخلکو ترمنځ په کښی اختلاف پیدا شو، چا ددوی عمل دحجت په توگه ومنلو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددغه شپی په تعظیم کښی یی دهغوی سره موافقت وکړو لکه دبصری او نورو سیمو ځنی عابدین شول، ولی دحجاز زیاتره علماؤ چی له دی جملی نه عطاء او ابن ابی ملیکه هم دی دهغی نه انکار وکړ،او دمدینی منوری فقهاؤ قول چی هغه دځنو مالکینو اوبعضو نورو علماؤ قول هم دی عبدالرحمن بن زید بن اسلم ئی داسی نقل کوی چی هغوی ویلی دی: داټول بدعت دی اساس نلری. او دشام دعلماؤ په منځ کښی ددغه شپی دعبادت متعلق اختلاف دی او دوه قوله نقل شوی دی:

۱- یو قول دا دی چی په دغه شپه کښی په اجتماعی توګه سره عبادت کول په جماعت کښی مستحب عمل دی لکه خالد بن معدان، لقمان بن عامر او بعضی نورو به په دغه شپه کښی ښه کالی واغوستل، خوش بوی به یی استعمال کړه، سترګی به ئی به رنجو توری کړی او شپه به ئی په جماعت کښی په قیام (عبادت کولو) تیره کړه اسحق بن راهویه په دغه عمل کښی ددوی سره توافق درلوده او په جماعتونو کښی یی په اجتماعی توګه سره عبادت کولو دشعبان په پنځلسمه شپه (برات) کښی بدعت نه بلل. حرب الکرمانی په خپلو مسائلو کښی دده قول رانقل کړی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- یو تعداد نور علماء وائی چی: په دغه شپه کښی دماخستن لمانځه نه بعد په خاصه توګه جماعتونوته دلمانځه ادا کولو، قیصبوویلو اودعا غوښتلو لپاره دخلکو راټولیدل مکروه دی، اما که په انفرادی ډول سره بدون دکوم خاص ملحوظ نه لکه دنورو شپو په شان نفلی لمونځ کوی کراهیت نه لری، دا دامام اوزاعی(رح) قول دی څوك چی دشام امام، فقیه او پوه عالم ؤو، او ان شاء الله تعالی دا دټولو نه صحیح او حقیقت ته نږدی قول دی. ده دخپل کلام په آخر کښی ویلی دی:

دبرات یعنی دشعبان دپنځلسمی شپی دفضیلت په برخه کښی دامام احمد کوم قول نشته دی او داخترونو دشپو په باب چی کوم دوه روایات دهغه نه نقل دی دهغی نه هم په یو روایت کښی داخترونو په شپو کښی په اجتماعی ډول سره عبادت کول مستحب نه دی کنل شوی ځکه چی درسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو څخه په دی هکله کوم شی نقل شوی نه دی، او په بل روایت کی ئی ورته مستحب ویلی دی هغه هم لدی امله چی عبدالرحمن بن یزید ابن الاسود چی تابعی ؤ دغه فعل ئی کړی ؤ، همدارنګه دشعبان په پنځلسمه شپه کښی دخاص قسم عبادت په باره کښی درسول الله صلی الله علیه وسلم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحابه کرامونه کوم شی ثابت دی صرف دومره قدری ثابته ده چی دتابعینو یوی ډلی کوم چی دشام دفقهاؤ د جملی څخه ؤو داعمل یی کاؤ دحافظ ابن رجب دکلام مقصد پائی ته ورسیده.

دا دده لخوا په دی حقیقت باندی تصریح کول دی چی درسول الله صلی الله علیه وسلم څخه او همدارنګه دصحابه رضی الله عنهم نه دشعبان دمنځنی شپی دفضیلت په باب کوم ثبوت نشته.

هغه رأی چی امام اوزاعی(رح) اختیار کړی ده او په انفرادی شکل سره یی دافرادو عبادت کولو ته په دغه شپه کښنی مستحب ویلی دی او بیا حافظ ابن رجب هم دغه قول غوره کړی دی، داغریب او ضعیف قول دی، ځکه دکوم شی مشروعیت چی په صحیح دلائلو ثابت نه وی نو مسلمان دپاره ددغسی عمل دکولو جواز نشته، ان که هغه یواځی کوی او که دنورو سره ئی په جمعه کوی پټ ئی کوی او که ښکاره ئی کوی، ځکه درسول الله صلی الله علیه وسلم داقول چی فرمائی: (من عمل عملا لیس علیه امرنا فهورد) عام دی، همدارنګه دلائل چی په رد دبدعاتو کښنی وارد دی او خلك دبدعاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکولو څخه منع کوی عمومیت لری.

امام ابوبکر طراطوشی رحمه الله په خپل کتاب (الحوادث والبداع) کښې ویلی دی: ابن وضاح دزید بن اسلم څخه روایت کوی چی ده وویل: (مونږ دخپلو فقهاؤ او مشائخو نه هیڅ څوک داسی ندی لیدلی چی د شعبان دپنځلسمی شپی خاص قسم اهتمام ته ئی توجه کړی وی او فضیلت ئی ورله بیان کړی وی او نه ئی دمکحول حدیث ته کوم التفات کاؤ او نه ئی دغه شپه په نورو شپو باندی غوره او بهتره گڼله.

ابن ابی ملیکه ته چا وویل: زیادالنمیری وای چی دشعبان دپنځلسمی شپی دعبادت اجر او ثواب دلیلة القدر داجر او ثواب سره برابر دی (فقال لو سمعته وبیدی عصا لضربته، ویئی ویل: که څما په لاس کښې امسا وای او داخبره می ترینه اوریدلی وائی نو خامخا به می پری وهلی وی، «زیاد» یو قیصه خوان شخص ؤ چی قیصی به ئی بیانولی.

علامه شوکانی رحمه اللّٰه په (الفوائد المجموعه) کښې داسی ویلی دی: یا علیُّ من صَلّی مائة رکعةٍ لیلة النصفِ من شعبان یقرأ فی کل رکعةٍ بفاتحةِ الکتاب وقل هو اللّٰه احد عشر مرات الاّ قضی اللّٰه له کل حاجة... الخ «ای علی چاچی دشعبان

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پنځلسمه شپه کښې یوسل رکعاتونه لمونځ وکړو او په هر رکعت کښې یوولس ځلې فاتحه (الحمد) او قل هو الله احد (سورت اخلاص) ولولي، ټول حاجتونه به ئې الله پاك پوره کړي» دغه روایت بې له شکه موضوعي دی او رجال یعنی راویان یې ټول مجهول دي. داحدیث دویمه او دریمه طریقه هم روایت شوی دی خوټول موضوعي دي او روات ئې مجهول دي او په مختصر کښې ویلي دي: (حدیث) (صلوة نصف شعبان باطل) یعنی دغه دشعبان د پنځلسمې (منځنی شپې) دفضیلت حدیث باطل دی، او په ابن حبان کښې دحضرت علي رضی الله عنه حدیث (اذا کان لیلة النصف من شعبان فقوموا لیلها وصوموا نهارها) یعنی کله چې دشعبان پنځلسمه شپه وی نو په شپه کښې یې عبادت وکړی او په ورځ کښې یې روژه ونیسی، ضعیف دی او ددیلمي او ځنو نورو په نزد باندی موضوعي دی او په دری واړه طریقو کښې یې ټول راویان مجهول او ضعیف دی. همدغه راز دی وای ده دولس رکعاتونو والا روایت چې دیرش کرتې سورت اخلاص لوستل پکښې راغلی دی، او همدارنګه دڅوارلس رکعاتونو والا روایت دواړه موضوعي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دفقهاؤ یوجماعت لکه صاحب داحیاء دځنو نورو په شمول
او همدارنگه بعضی مفسرین په دغه حدیث باندی تیروتی دی
او دشعبان دپنځلسمی شپی دلمانځه متعلق یی په مختلفو طریقو
سره روایتونه نقل کړی دی، حال داچی ټول باطل او موضوعی
دی،او دا دحضرت عائشی ام المؤمنین رضی الله تعالی عنها
دهغه حدیث سره کوم چی ترمذی روایت کړی دی او پکښی
درسول کریم صلی الله علیه وسلم بقیع ته تلل او په نیمه شپه
کښی ددنیا اسمان ته درب العزت نزول چی دبنی کلب دمیږو د
وړیوو څخه زیاتو خلکوته بخښنه او مغفرت کول ذکر* دی
منافات نه لری ځکه چی دخبرو او بحث موضوع دشعبان
دپنځلسمی شپی ددغه خاص قسم صلوت اوعبادت په برخه
کښی ده، سره له دی چی دعائشی ام المؤمنین رضی الله تعالی
عنها په دغه حدیث کښی ضعف او انقطاع هم ده، او حدیث
دعلی رضی الله عنه چی ددغه شپی دقیام (عبادت) په باب
مخکښی ذکر شو او دتیر شوی تحقیق له مخی پکښی ضعف هم
دی ددغه ډول لمانځه دبطلان سره منافات نه لری- انتهی
المقصود-

حافظ عراقی ویلی دی: هغه حدیث چی دشعبان دمنځنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې ددغه لمانځه متعلق روایت شوی دی موضوعی او په رسول الله صلی الله علیه وسلم باندی دروغ ویل دی.

امام نووی په کتاب (المجموع) کښنی ویلی دی: (الصلوة المعروفة بصلوة الرغائب وهی اثنتاعشرة رکعة بین المغرب والعشاء... الخ یعنی درجب دمیاشتی دلومړی جمعی داولی شپې دماښام اوماخستن ترمنځ لمونځ چی دولس رکعتونه دی او په صلوة الرغائب سره شهرت لری، او دشعبان دمنځنی (پنځلسمی) شپې لمونځ چی تقریبا یوسل رکعتاته دی، دا دواړه لمونځونه بدعت او ناروا دی، اګر چه په قوت القلوب او احیاء علوم الدین کتابونو کښنی یی یادونه شوی ده، خو پکار دادی چی نه په دی څوك وغولیږی او نه په هغه حدیث څوك تیروخوری چی په دغه دواړه کتابونو کښنی ذکر شوی دی ځکه چی دا ټول باطل او بی اساسه دی.

او بعضی ائمه چی ددغه مسئلی دحکم متعلق ورباندی اشتباه راغلی ده او ددغه شپو ورځو په باب یی داستحباب حکم کړی دی او رسالی یی لیکلی دی. دا ددوی غلطی ده څوك دی ورباند نتیرنه وځی.

امام ابوعبدالرحمن بن اسماعیل المقدسی په دی برخه کښنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوارزښت ناك کتاب لیلکی دی او ددی دواړو دبطلان په هکله یی پکښنی مطالب په ډیر اوچت انداز سره ځائی په ځای کړی دی، دغه راز دنورو علماؤ اقوال زښت زیات موجود دی خو مونږ په دی خاطر چی خبره ډیره اوږده نه شی رانقل مونکړل، او ښائی هغه څه چی مونږ یی مخکښنی یادونه وکړه دحقیقت معلومولو لپاره کافی او قناعت بخښونکی وی.

د ذکر شوو آیاتونو نبوی احادیثو او دعلماؤ او پوهانو دتحقیق او کلام څخه دحق پلټونکو لپاره دا په ډاگه شوه چی دشعبان دمیاشتی په منځنی شپه کښنی دلمانځه او نورو اعمالو داجراء کولو لپاره مجلسونه ترتیبول، او ورځی له یی د روژی نیولو لپاره تخصیص ورکول دزیاتره علماؤ په نزد باندی بدعت او ناروا دی او په سپیڅلی شریعت کښنی د هغی کوم ثبوت او اصل نشته بلکښنی داهغه قسم عمل دی چی دصحابه ؤ رضی الله عنهم دزمانی څخه وروسته په اسلام کښنی اضافه سوی دی او د الله تعالی دغه قول چی فرمایی: (اَلیَومَ اَکمَلتُ لَکُم دِینَکُم) او په دغه معنی سره نور آیاتونه. او همدارنکه داقول دنبی اکرم صلی الله علیه وسلم چی فرمائی: (من احدث فی امرنا هذا مالیس منه فهورد) او دغه ډول نور احادیث په دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئله کښې او نورو مسائلو کښې دحق پیروانو لپاره کفایت کوی.

په صحیح مسلم کښې دابوهریره رضی الله عنه څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم ؤفرمایل:

(لاتخصوا لیلة الجمعة بقیام من بین اللیالی ولاتخصوا یومها بالصیام من بین الایام الا ان یکون فی صوم یصومه احدکم)[١].

نو که چیرته په شپو کښې کومه شپه دعبادت دپاره خاص کول جائز وائی نو دټولو څخه دجومی دشپی تخصیص بهتر اوغوره ؤ ځکه د رسول الله صلی الله علیه وسلم دسیئي احادیثو نه دجومی دورځی فضیلت ثابت دی خو کله چی رسول الله صلی الله علیه وسلم دجومی دورځی تخصیص منع کړی دی نو د نورو ورځو تخصیص په طریق اولی سره ناجائز او ناروا دی. بناءً دعبادت لپاره دهیڅ شی تعین او ټاکل جواز نلری مګرداچی کوم سیي دلیل په تخصیص دوخت او زمانی باندی

١- په شپو کښې دجومی شپه دقیام او عبادت لپاره مه ټاکی او په ورځو کښې دجومی ورځ دروژی نیولو دپاره مه تخصیصه وی مګر داچی یوکس مو دجومی نه مخکی ورځ روژه نیولی وی نو بیا ورسره دجومی دورځی روژه نیول باك نلری.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود ولری. دلیلة القدر او رمضان په مبارکو شپو کښی چی قیام یعنی عبادت کول مشروع امر ؤ نو رسول الله صلی الله علیه وسلم دهغی خبرورکړ او خپل امت ته ئی په دغو شپو کښی دعبادت دفضیلت پر باب بیان وکړ او په خپله ئی هم دغه فعل انجام کړ دبخاری او مسلم حدیث چی رسول الله صلی الله علیه وسلم پکښی فرمایلی دی: (من قام رمضان ایمانا واحتسابا غفرالله له ماتقدم من ذنبه)[1] په دی باندی دلالت کوی.

نوکه چیرته دشعبان دمیاشتی دپنځلسمی شپی یا درجب دلومړی جومی او له شپه اویا داسراء او معراج د شپی تخصیص د خاصو مراسمو، محفلونو یا دکوم عبادت لپاره جائز او مشروع امر وی نو خامخا به رسول الله صلی الله علیه وسلم خپل امت ته په دغه برخه کښی هدایت ورکړی وای. او یا به ئی په خپله کړی وی، او که رسول الله صلی الله علیه وسلم داکار په خپله کړی وی نو صحابه کرامو رضی الله عنهم به خامخا

۱- چاچی درمضان په شپو کښی محضی دایمان او ثواب په خاطر قیام (عبادت) وکړ ، نو الله پاك به ورته ټول ګناهونه معاف کړی او چاچی دلیلة القدر په شپه کښی خالص دایمان او ثواب په نیت عبادت وکړ الله پاك به ورته دټولو مخکنی ګناهونو بخښنه وکړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امت مسلمه ته دهغی نقل او بیان کاؤ او پټ به یې نه پرینږوده ځکه صحابه کرام د انبیاء علیهم السلام نه بعد بهترین او ناصح ترین د خلکو دی الله پاك دی درسول الله صلی اللهّ علیه وسلم د اصحابه نه راضی شی او الله پاك دی دوی راضي او خوشحاله کړی.

د علماؤ دکلام څخه چی مخکښی تیرشو دامعلومه شوه چی رسول الله صلی الله علیه وسلم او دهغه اصحابو رضی الله عنهم څخه‌درجب داولی جومی دلومړی شپی او د شعبان د منځنی شپی د فضیلت په باب کوم دلیل نشته نو دا ثابته شوه چی ددغو شپو ددرناوی په خاطر خاص قسم محافل او مجلسونه جوړه ول بدعت او ناروا دی، په همدغه ترتیب درجب اوه ویشتمه شپه چی ځینی خلك ئی داسراء او معراج شپه بولی دعبادت دپاره خاص کول جواز نه لری لکه څنګه چی دتیر شوو دلائلو دمخی ددغه شپی داهتمام په مناسبت محفلونه جوړول جواز نلری، او دعلماؤ سَیِی قول دادی چی دغه شپه پټه ده چاته معلومه نه ده، او چاچی ویلی دی چی درجب اوه ویشتمه شپه د «معراج» شپه ده دایو باطل قول دی او په سَیِی احادیثو کښی ددی کوم اساس نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ دالله پاك ځخه سوال کوو چې مونږ او ټولو مسلمانانوته په مسنونه طريقو باندې دثبات او عمل کولو توفيق راکړي او دهغو طريقو ځخه مو وساتي چې درسول الله صلى الله عليه وسلم دطريقو پرخلاف دي.

وصلى الله تعالى على عبده ورسوله نبينامحمد وعلى اله وصحبه اجمعين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

التحذير من البدع

تاليف سماحة الشيخ
عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

(c) ketabton.com: The Digital Library

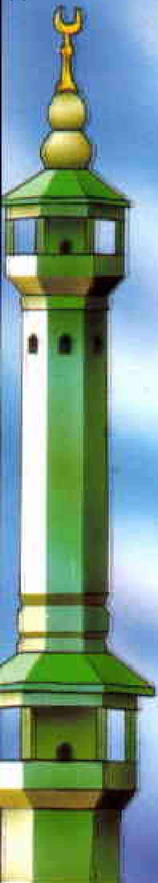

التحذيـــر من البـدع

تاليف سماحة الشيـخ

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

(بلغة البشتو)

المملكة العربية السعودية

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بأم الحمام

تحت إشـراف وزارة الشـؤون الإسـلاميـة والأوقـاف والدعـوة والإرشـاد

ت: ٤٨٢٦٤٦٦/٤٨٨٤٤٩٦ فاكس ٤٨٢٧٤٨٩ - ص.ب ٣١٠٢١ الرياض ١١٤٩٧

بشتو

٢٩

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library